

Презентації

Presentation

ПРЕЗЕНТАЦІЯ: "АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ. КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ". ЗА НАУК. РЕД. Т.М. БОЙЧУКА, А.А. МОЙСЕЯ. – ЧЕРНІВЦІ: БДМУ, 2018, 236 С."

Антоніна АНІСТРАТЕНКО,
 ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», Чернівці (Україна)
 oirak@bsmu.edu.ua

PRESENTATION: "CURRENT ISSUES OF SOCIAL AND HUMANITARIAN DISCIPLINES AND HISTORY OF MEDICINE. COLLECTIVE MONOGRAPH". ED. BY T.M. BOYCHUK, A.A. MOYSEY, CHERNIVTSI, BDMU, 2018, 236 P."

Antonina ANISTRATENKO,
 Higher State Educational Establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University», Chernivtsi (Ukraine),
 Researcher ID : S-7158-2016 ORCID ID 0000-0003-1984-4441

Анистратенко Антонина. Презентація: "Актуальные вопросы общественно-гуманитарных дисциплин и истории медицины. коллективная монография". За наук. ред. Т.М. Бойчука, А.А. Мойсея. – Черновцы: БГМУ, 2018. – 236 с." В коллективной монографии реализовано исследовательское намерение и определено место, роль и новые приоритеты социально-гуманитарных дисциплин в высшем медицинском образовании современной Украины. На почве новых методологических подходов проанализированы изменения, которые претерпела система национально-патриотического воспитания в период общественно-политических трансформаций в государстве. Синкретическая цель монографии - раскрыть значение украинского языка и языкового пространства в создании новой идентичности государства и становлении патриотической генерации студентов XXI века.

Ключевые слова. *Общественно-гуманитарные дисциплины, история медицины, коллективная монография.*

11 жовтня, у день відкриття Міжнародної науково-практичної конференції "Актуальні питання суспільно-гуманітарних дисциплін та історії медицини", яка відбулася в БДМУ на базі кафедри суспільних наук та українознавства, учасникам, поряд з іншими матеріалами, була представлена колективна монографія «Актуальні питання суспільно-гуманітарних дисциплін та історії медицини».

Вона тішила око не лише гарною палітурою, хорошим фото матеріалом, чудовим типографським оформленням, але і змістовністю представленого матеріалу.

Зазначена наукова тема колективної монографії кафедри суспільних наук та українознавства БДМУ актуальна в сучасному науковому дискурсі. Впродовж багатовікової історії українського етносу, його філософії, релігії, культури, мови та літератури, особливе місце займали проблеми людини та її діяльності в матеріальній та духовній сфері. Загострилася ця проблема у XX – на поч. XXI століття через суперечливість в усіх сферах життя, неоднозначність впливу науково-технічної революції на довкілля та людину в ньому.

Новизна теми полягає в обґрунтуванні значення світоглядних, онтологічних, гносеологічних, методологічних, мовних, літературознавчих, культурних аспектів українознавства як цілісної системи знань, як цінності, у проблемах гуманітарної освіти в сучасних вищих навчальних закладах.

Структура праці відповідає поставленій меті. У дискурсі сучасної гуманітаристики згадувані моменти або не розрізняються, або ж подаються з трактуванням однорідного українського менталітету. Проте аналіз філософських праць з українознавчих питань, у порівняно незначний історичний період, свідчить про цілковито різнопланові стилі мислення, зумовлені певною ідеологічною орієнтацією, переконаннями у політично-ідеологічних пошуках. У рецензованому рукописі розпочата складна для різнопрофільної кафедри робота, оскільки її виконавці за заплановані п'ять років (2016 – 2020 рр.) розробляють методологічно і тематично різноаспектні та різнопланові наукові лакуни, однак вже досягнули певних результатів. Про це свідчать такі розді-

ли і фрагменти, як етно-культурологічні студії, «Мовленнєва культура медичного працівника – барометр професіоналізму та основа лікарської деонтології», «Спілкування як невід’ємна складова професійної діяльності медичних фахівців», «Варіантність слова як лінгвістична універсалия», «Жанрова еkleктика роману В. Кожелянка „ЛжеNostradamus”», історії української літератури, «Трансформації категорії “сущє” в метафізичному мисленні Середньовіччя XIII – XVI століть» ін.

Гуманітарний складник розглядається через призму предметів, що формують знання про людину, суспільство, історію і культуру, моральні цінності, літературознавчі, культурологічні, філософсько-соціологічні, правові, релігійознавчі, психологічні дисципліни. Доведено, що на статус універсальної може претендувати система цінностей, яка включає філософсько-світоглядні принципи, спрямовані на формування сутності людини сучасної цивілізації, її культури, на формування нового світозрозуміння, доповненого антропокосмічними принципами природовідповідності, узгодженості соціального розвитку, активізації економічних засад, перспективності продукування ними духовного зростання української нації. З’ясовано методологічні парадигми соціальних і духовних цінностей. Обґрунтоване становлення незалежності України як суттєвого чинника перегляду домінант недавнього минулого та невідомості саморозвитку нації в подальшому.

Своєрідно представлені шляхи та особливості формування головних орієнтирів життєдіяльності – цілей, ідеалів, життєвих проєктів, критеріїв оцінок, особистого вибору і переконань людини. Також особливого значення набуває розділ, присвячений історії кафедри суспільних наук та українознавства, який висвітлює всі віхи її розвитку від започаткування до сьогодні у персоналіях та чотирьох напрямках діяльності: навчальній, виховній, науковій та організаційній.

Основний зміст монографії викладений у 6 розділах. Перший розділ «Науково-педагогічний шлях кафедри суспільних наук та українознавства» можна назвати знаковим у визначенні як ретроспекції, так і перспектив подальшого розвитку означеної наукової одиниці університету. В двох статтях завідуючого кафедрою доктора наук, професора Мойсея А.А. подана історія кафедри, проаналізовано перспективи на майбутнє, робота кафедри проілюстрована персоналізованим аналізом всіх працівників кафедри.

В другому розділі «Історія альма-матер» представлено дослідження про історію організації і розвитку наукової бібліотеки БДМУ в перше 30-річчя свого існування (1944-1974 pp.) (автори Бойчук Т.М., Мойсей А.А.). Цей матеріал органічно вписується в загально-гуманітарний напрямок діяльності Буковинського медичного університету.

Третій розділ присвячений історико-філософським питанням і вміщує матеріал присвячений проблемам людинорозумності (автори Мойсей А.А., Скакун І.О.), трансформації категорії «сущє» в метафізичному мисленні середньовіччя (автор Скрицька Н.В.) та філософським аспектом валеологічного знання (автор Потапова Л.Б.).

У четвертому розділі вміщені результати досліджень вчених в галузі теоретичних та практичних аспектів мовознавства: «Спілкування як невід’ємна складова професійної діяльності медичних фахівців» (Шутак Л.Б., Навчук Г.В.), «Мовленнєва культура медичного працівника – барометр професіоналізму та основа лікарської деонтології» (Навчук Г.В., Шутак Л.Б.), «Стилізація розмовності в оповідній

структурі прозового твору: теоретико-методологічний аспект» (Цуркан М.В.), «Варіантність слова як лінгвістична універсалия» (Ткач А.В.), «Етнолінгвістичний аспект запозичених назв в українській мові» (Руснак Ю.М.).

Розділ п’ятий «Літературознавство та історія літератури» охопив результати досліджень співробітників кафедри суспільних наук та українознавства в цій галузі науки. Аністратенко А.В. висвітлює свої наукові пошуки жанрової еkleктики роману В. Кожелянка «Лже Нострадамус», Кайзер І.Ю. представила результати студій педагогічної та фольклористичної діяльності Г. Дем’яна, а Никифорук Т.М. – Ю. Стефаніка, як дослідника життя і творчості Лєся Мартовича.

У шостому розділі приділена увага проблемам адаптації іноземних студентів у новій комунікативній ситуації. В цьому контексті висвітлені проблеми викладання української мови як іноземної (Аністратенко А.В., Цуркан М.В., Слухенська Р.В.), особливості застосування методу «занурення» в мовне середовище (Вилка Л.Я.), проаналізовано історію трансформації завдань і цілей мовної підготовки майбутніх медичних фахівців в аспекті видавничої діяльності кафедри (Шутак Л.Б., Навчук Г.В.).

Отже, зміст колективної монографії, унаочнює сформульоване у вступному слові книги ректором БДМУ, професором, доктором медичних наук Т.Б. Бойчуком завдання колективу кафедри – «виховання лікаря-громадянина, лікаря-суспільного діяча, лікаря-патріота, для якого принципи гуманізму є життєвим кредом. Колектив кафедри формує власну скарбницю гуманітарних знань задля духовних потреб великої лікарської родини БДМУ».

Anistratenko Antonina. Presentation of the collective monograph «Current issues of social and humanitarian disciplines and history of medicine: collective monograph. Ed. by T.M. Boychuk, A.A. Moysey, Chernivtsi, BDMU, 2018, 236 p.». The collective monograph implements the research intention and determines the place, role and new priorities of social and humanitarian disciplines in the higher medical education of modern Ukraine. On the basis of new methodological approaches, the changes analyzed by the system of national-patriotic education during the period of socio-political transformations in the state were analyzed. The themes of scientific studies are relevant because social and humanitarian disciplines are intended to solve the problems of consolidation of Ukrainian society, to consider in detail the historical, cultural, linguistic and literary aspects of the humanitarian component of education and science of Ukraine as peculiar conceptual measurements of the country's general humanitarian space. The syncretic objective of the monograph, according to its editors, is to reveal the significance of the Ukrainian language and the linguistic space in the creation of a new identity of the state and the formation of a patriotic generation of students of the XXI century.

Key words. Social and humanitarian disciplines, history of medicine, collective monograph.

Аністратенко Антоніна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри суспільних наук та українознавства ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет».

Anistratenko Antonina is a candidate of philological sciences, an associate professor of the Department of Social Sciences and Ukrainian Studies at the Higher State Establishment of Ukraine "Bukovinian State Medical University".

Received: 23.10.2018

Advance Access Published: December, 2018

© A. Anistratenko, 2018